

**ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
& ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ε.Ε.
κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΠΑΔΟΥΛΗ**

**Βόλος
22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014**

Αγαπητές κυρίες και κύριοι,

Οι ιδιότητες των συμμετεχόντων στην αποψινή μας εκδήλωση εξασφαλίζουν στους ομιλητές ένα σημαντικό προνόμιο:

Να απευθύνονται στην ηγεσία και τα στελέχη της πολιτικής, της οικονομίας και της οργανωμένης κοινωνίας, της Θεσσαλίας και της Κεντρικής Ελλάδος, τα οποία καθημερινά αποφασίζουν και ενεργούν, και με την δραστηριότητά τους αυτή καθορίζουν πράγματα και εξελίξεις.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί ένα ακόμη σοβαρό πλεονέκτημα:

- Μπορούμε να συνεννοηθούμε με λίγα λόγια,
- να επικοινωνήσουμε με σαφήνεια και
- να ξεκαθαρίσουμε πού συμφωνούμε και πού διαφωνούμε, χωρίς πολλά-πολλά, και εν τέλει
- να ξεφύγουμε από την καθημερινότητα της θολούρας του πολιτικού τοπίου.

Αξιοποιώντας, λοιπόν, αυτά τα δεδομένα επιτρέψτε μου να σημειώσω τα εξής:

Δημοσιονομικά η χώρα τα πάει καλά. Η πολιτική της προσαρμογής έχει αποτελέσματα. Έχουμε το πρώτο, μετά από δεκαετίες πρωτογενές πλεόνασμα. Αυτό αυξάνει τα επιχειρήματα της χώρας για την αναδιαπραγμάτευση του χρέους.

Η Ελλάδα, όμως, το 2010 είχε να αντιμετωπίσει εκτός από την δημοσιονομική, και την κρίση του εξωτερικού ισοζυγίου.

Η συνύπαρξη και των δύο δημιουργούσαν την μοναδικότητα της ελληνικής περίπτωσης.

Και οι δύο μαζί αποτελούσαν την καρδιά του αναπτυξιακού προβλήματος της χώρας.

Σήμερα, το ένα βαρίδι, το δημοσιονομικό, μετά από πολλές θυσίες, τιθασεύεται.

Το αναπτυξιακό, όμως, παραμένει ανέγγιχτο.

Γιατί? Για έναν απλό και αδήριτο λόγο. **Διότι, η ανάπτυξη δεν διατάσσεται.**

Δεν λειτουργεί με βάση επιθυμίες και ευχολόγια.

Χρειάζεται σοβαρή προετοιμασία, ενδιαφέρον και φροντίδα για να εμπεδωθεί ως λειτουργία.

Δεν θα υπήρχε ευτυχέστερος Πρωθυπουργός από εκείνον που με μία διαταγή θα έλυνε το κρίσιμο αυτό πρόβλημα των σύγχρονων κοινωνιών.

Άρα, **η μεταφυσική και τα μαγικά αποκλείονται.**

Για τον ίδιο λόγο, αποκλείονται και οι ευτυχημένοι Υπουργοί Εργασίας, που θα έλυναν με μιάς το κορυφαίο πρόβλημα της ανεργίας.

Αν σήμερα η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία συγκλίνει στην καταδίκη του ρατσισμού, η προσπάθεια για την συντριβή της ανεργίας είναι η καλύτερη αντιρατσιστική απάντηση.

Όμως, η ανεργία δεν είναι κοινωνικό πρόβλημα. Είναι **και** κοινωνικό, αλλά πρωτίστως είναι οικονομικό.

Αν η οικονομία μας αναπτύσσονταν με υψηλούς ρυθμούς η ανεργία θα ήταν σε επίπεδο τριβής.

Επιτρέψτε μου στις παραδοχές αυτές να προσθέσω και μερικούς προβληματισμούς:

Πρώτον, πόσο ασφαλής μπορεί να είναι η διαδικασία, που ακολουθείται για την εξασφάλιση των δημοσίων εσόδων, με δεδομένη την σταδιακή φοροεξάντληση;

Δεύτερον, Για πόσο καιρό θα συνεχίζεται η αργή προσαρμογή του κράτους και των δαπανών του, όταν οι υπόλοιπες δραστηριότητες έχουν πλέον λυγίσει;

Τρίτον, Πόσο μπορεί να αντέξει η οικονομία χωρίς πραγματική ανάπτυξη, νέα εισοδήματα, νέες θέσεις εργασίας, νέες δουλειές;

Τέταρτον, ως πότε ο καταιγισμός της ανεργιάς της εισπρακτικής πολιτικής θα προστατεύεται από την λογική, ότι **ο σκοπός αγιάζει τα μέσα** και θα μας εμποδίζει να εξετάσουμε, **τι είναι αυτό που αγιάζει τον σκοπό**;

Τα ερωτήματα αυτά λείπουν από τον καθημερινό διάλογο, προφανώς γιατί είναι δύσκολες οι διαφωνίες, είναι άχαρος ο λαϊκισμός, απαιτούν υπεύθυνες, σαφείς και τουλάχιστον ευλογοφανείς απαντήσεις.

Αντίθετα, **κυρίαρχο θέμα είναι το δημόσιο χρέος**, το οποίο, παρά το γεγονός ότι ακόμη δεν έχει επιβαρύνει άμεσα την οικονομία, για τους λαϊκιστές, είναι ο βολικός ένοχος να χρεωθεί την φτώχεια και την ανεργία, και ο καθένας ξεδιπλώνει απίθανες, εξωτικές όσο και επικίνδυνες στρατηγικές για την αντιμετώπισή του.

Βιώσιμο είναι το χρέος που έχει αρχίσει να εξοφλείται. Αλλά και ξεκάθαρα. Το κρίσιμο, λοιπόν, είναι ότι η χώρα έχει κάνει μία ισχυρή πρόοδο για την έναρξη της αποπληρωμής του, η οποία, για να είναι και ικανοποιητική, χρειάζεται ανάπτυξη, που θα μεγαλώσει το πλεόνασμα.

Στο κέντρο, λοιπόν, όλης της συζήτησης των παραδοχών και των προβληματισμών βρίσκεται η έννοια της ανάπτυξης.

Είμαι βέβαιος, ότι θα συμφωνήσουμε όλοι: **Εύκολο να το λέμε δύσκολο να το κάνουμε**. Όταν, μάλιστα, λείπουν και οι πόροι για μεγάλες δημόσιες επενδύσεις γίνονται ακόμη δυσκολότερα τα πράγματα.

Δεν πιστεύω, ότι είναι εύκολα τα πράγματα, όπως δεν πιστεύω ότι η ανάπτυξη είναι προνομιακός χώρος των δημόσιων επενδύσεων. Νομίζω, ότι οι ιδεοληψίες μας τις έχουν αναγάγει σε αναπτυξιακό καταλύτη.

Οι απαντήσεις, επομένως, στα ερωτήματα

«πώς θα γίνει πιο γρήγορα η προσαρμογή»,

«πώς θα είναι λιγότερο οδυνηρή στο μεσοδιάστημα», και

«πώς η νέα δομή της οικονομίας θα έχει υψηλή παραγωγικότητα για να δίνει καλά εισοδήματα στο μέλλον»

δεν χρειάζεται να απαντηθούν με τα στερεότυπα του παρελθόντος.

Στον κόσμο των ανοικτών αγορών και των διεθνοποιημένων οικονομιών την προοπτική την καθορίζουν **οι κλάδοι**, εγχώριων και διεθνών επενδυτών, **των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών**. Αυτοί που παράγουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες, αναζητούν και κερδίζουν νέες αγορές, υποκαθιστούν εισαγωγές, δημιουργούν νέες βιώσιμες θέσεις εργασίας. Οι κλάδοι δηλαδή, που παράγουν νέο πλούτο, αυξάνουν το εισόδημα του πολίτη και του κράτους.

Οι κλάδοι αυτοί, που είναι **η επιχειρηματική γεωργία, η μεταποιητική δραστηριότητα, η τουριστική βιομηχανία, η ποντοπόρος ναυτιλία** και **οι εξαγωγίμες επιστημονικές υπηρεσίες**, είναι το έδαφος, πάνω στο οποίο θα πρέπει να αποφασίσουμε σοβαρά να χτίσουμε την νέα ελληνική πραγματικότητα.

Γιατί να επιλέξουμε αυτούς τους κλάδους?

Μήπως θα ήταν καλύτερα να προκρίνουμε άλλους κλάδους των υπηρεσιών, για παράδειγμα, όπως το λιανικό εμπόριο, τις ΔΕΚΟ, τα φαρμακεία, την Δημόσια Διοίκηση, τους δικηγόρους, τις τράπεζες τα κουρεία, που κοινώς αποκαλούνται **μη διεθνώς εμπορεύσιμοι**?

Θέλω να σας παρακαλέσω να προσέξετε την απάντηση. Έχει, πιστεύω, ενδιαφέρον.

Όπως προανέφερα, η χώρα έχει αναλάβει αυξημένες υποχρεώσεις απέναντι στους πολίτες της και προς τρίτους.

Για να ανταποκριθεί χρειάζεται να αυξήσει τον πλούτο της. Δηλαδή, χρειαζόμαστε έσοδα παραπάνω από αυτά που έχουμε.

Η εσωτερική ζήτηση υποχωρεί συνεχώς οι δημόσιες δαπάνες είναι σε αναστολή, άρα αδιέξοδο, απ' αυτή την πλευρά.

Ο μόνος δρόμος, που μπορεί να φέρει νέο πλούτο στην οικονομία και νέες βιώσιμες θέσεις εργασίας στην αγορά, είναι

πρώτον, η προσέλκυση άμεσων ξένων και εγχώριων εξωστρεφών επενδύσεων και

δεύτερον, η αποφασιστική ενίσχυση των εξαγωγών και η υποκατάσταση των εισαγωγών.

Πρέπει να γίνει απολύτως κατανοητός ο μηχανισμός αυτής της λειτουργίας: Όσο θα υποστηρίζεται αποτελεσματικά ο διμέτρωπος αυτός στόχος, θα αυξάνονται οι πόροι από τις εξαγωγές, αυτονόητα θα αυξάνονται οι μισθοί και η απασχόληση και θα ενεργοποιείται το κύκλωμα της εσωτερικής ζήτησης και του εμπορίου, θα εξυγιαίνεται η φορολογητέα ύλη για την δημιουργία πλεονάσματος θα κινητοποιείται, εντέλει, ο πολλαπλασιαστής της ανάπτυξης.

Δηλαδή, θα συμβαίνει αυτό που έχουμε ανάγκη ως κοινωνία και οικονομία.

Σε μία πρόσφατη μελέτη της Εθνικής Τράπεζας παρουσιάζονται σενάρια για την ανάπτυξη μέσω εξαγωγών. Σύμφωνα με αυτά, οι εξαγωγές μπορούν να αποδώσουν ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης του ΑΕΠ από 2,12% μέχρι 4,4%, το 2015-2016, και μείωση της ανεργίας στο 22% ή στο 19%, ανάλογα με τις υποθέσεις.

Είναι η καλύτερη ρεαλιστική προοπτική, στην οποία θα πρέπει να προσχωρήσουμε, χωρίς τις γνωστές στείρες υπεκφυγές.

Επιπλέον, έχει ένα μοναδικό πλεονέκτημα: **Διαμορφώνεται ένας σαφής εθνικός στόχος, έναντι του οποίου κανείς δεν μπορεί να υποστηρίξει λόγους αναβολής.**

Διέκρινα τους κλάδους σε διεθνώς εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους, για να αποσαφηνίσω ότι και οι δεύτεροι είναι χρήσιμοι στην οικονομία, όμως, δεν παράγουν πλούτο. Απλώς, είναι διαχειριστές και πελάτες του.

Με την ευκαιρία, μάλιστα, θάθελα να σημειώσω ότι οι κλάδοι αυτοί είναι οι ισχυρότερα προστατευόμενοι στην οικονομία μας, διαχρονικά οι καλύτεροι πελάτες του πολιτικού συστήματος, οχυρωμένοι πίσω από εντυπωσιακά προνόμια, τα οποία κοστίζουν στην ανταγωνιστικότητα και το εισόδημα.

Δυστυχώς, είναι το μεγάλο τμήμα της μεσαιας ελληνικής τάξης, που οι αναπόφευκτες μεταρρυθμίσεις, το μαραζώνουν.

Προφανώς, και δεν είναι εύκολος ο δρόμος για την ανάπτυξη.

Πρέπει να γίνουν πολλά, που θα έπρεπε να είχαν γίνει από την πρώτη μέρα της κρίσης, αλλά επειδή σωρεύουν πολιτικό κόστος χάθηκαν στην ...μετάφραση.

Με Δημόσια Διοίκηση, όπως η σημερινή, δεν έχει τύχη κανένας στόχος. Είναι μίας άλλης εποχής δομή, όπου οι ταχύτητες *αραμπά* ήταν ανεκτές. Σήμερα, είναι καταστροφικές.

Με φορολογικό σύστημα, ασταθές, απρόβλεπτο και φορομνηχτικό, δεν μπορεί κανείς να είναι αισιόδοξος για κάτι υγιές. **Δεν υπάρχουν** σοβαροί επενδυτές, που αναζητούν το απύθμενο φορολογικό χάος για να επενδύσουν.

Όσο δεν θα αναδεικνύονται σοβαρές πολιτικές, για να αντιμετωπίσουμε ενεργητικά το μείζον διαρθρωτικό πρόβλημα της μικρής επιχειρηματικής κλίμακας, η εύκολη θνησιμότητα του μεγέθους θα πλήττει όλο και περισσότερο τόσο τα δημοσιονομικά μεγέθη, όσο και την ανταγωνιστικότητα όλης της οικονομίας. Επιβάλλεται να βρεθούν λύσεις αύξησης της οικονομικής και παραγωγικής επιφάνειας του επιχειρηματικού αυτού πλήθους.

Οι απίθανες στρεβλώσεις, οι πελατειακές ακροβασίες και η ελληνική τσαπατσουλιά, που είναι στριμωγμένες σε πλήθος νομοθετημάτων για να εξυπηρετήσουν συντεχνιακές ή κομματικές σκοπιμότητες είναι καιρός να εξαφανιστούν.

Μόλις πρόσφατα ο ΟΟΣΑ παρέδωσε στην Κυβέρνηση την μελέτη του με τα 500 απίθανα εμπόδια, που φρενάρουν την λειτουργία του ανταγωνισμού και την εξυγίανση της αγοράς. Πριν τρία χρόνια, ανάλογη μελέτη παραδώσαμε οι Βιομηχανικοί Σύνδεσμοι της χώρας στο Υπουργείο Ανάπτυξης. **Η αναβολή ή η αργοπορία κοστίζουν, πλέον, ακριβά.**

Όσο στην κυβερνητική αντίληψη ο παράγοντας εξαγωγική επιχείρηση δεν προσλαμβάνεται ως ο μοναδικός υγιής μηχανισμός, που μπορεί να μας οδηγήσει στην έξοδο από την ύφεση, αλλά ως το υποζύγιο, που πάνω του μπορούμε να φορτώνουμε διάφορα κόστη, μόνο και μόνο γιατί λείπουν το θάρρος ή η οργάνωση για να αυξήσουμε τα δημόσια έσοδα, πατάσσοντας την φοροδιαφυγή και την εισφοροδιαφυγή, θα αυξάνουμε, συνεχώς, τον κίνδυνο του θανάτου τους από οικονομική ασφυξία.

Αυτή την εποχή, ο επαχθέστερος φόρος δεν είναι αυτός στα ακίνητα ή στο πετρέλαιο θέρμανσης. Είναι οι πανάκριβες ασφαλιστικές εισφορές, που αυξάνουν το κόστος της παραγωγής και μειώνουν το εισόδημα του εργαζόμενου και η πανάκριβη ενέργεια, που διώχνει πελάτες, κλείνει επιχειρήσεις, καταστρέφει θέσεις εργασίας.

Τέλος, η συγκυρία με βοηθάει να προσθέσω μία ακόμη πτυχή. Βρισκόμαστε ενόψει αυτοδιοικητικών εκλογών. Η πρόκληση της ανάπτυξης δεν αφορά μόνον στην Κυβέρνηση. Αφορά και στις τοπικές κυβερνήσεις.

Στο πρόσφατο παρελθόν η αδιαφορία της κεντρικής Κυβέρνησης είχε την ομόθυμη εχθρικήτητα των τοπικών Κυβερνήσεων στον διωγμό επενδύσεων και στην υπονόμευση της ανάπτυξης.

Νομίζω ότι οι πολίτες, στην προεκλογική περίοδο, έχουμε χρέος να απαιτήσουμε να μάθουμε αν τελικά οι υποψήφιοι άρχοντες καταλαβαίνουν τι σημαίνει πραγματική ανάπτυξη ή πιστεύουν ακόμη ότι αυτή είναι υπόθεση των δημοσίων δαπανών.

Δηλαδή, αν εξακολουθούν να είναι απληροφόρητοι και στα μαύρα σκοτάδια της συντήρησης ή έχουν πληροφορηθεί, επιτέλους, ότι **οι «Μαρξ & Σπένσερ» νίκησαν τους Μαρξ & Ένγκελς.**

Αγαπητές κυρίες και κύριοι,

Προσπάθησα να περιγράψω μία δύσβατη πορεία, που, όμως, βγάζει σε ξέφωτο.

Χρειάζεται πολιτική αποφασιστικότητα, αλλά και το θάρρος της συναίνεσης για βαθιές τομές, για αναδιάρθρωση των οικονομικών και κοινωνικών δυνάμεων, και για έξοδο από την πεπατημένη των πελατειακών σχέσεων και της στείρας ιδεοληψίας.

Τελικά, θα πρέπει να γίνει κατανοητό, ότι **δεν είναι μόνον το φορτίο που μας συνθλίβει. Είναι και ο τρόπος που το κουβαλάμε.**

Αλλά επίσης, και ότι ίσως μπορούμε να αποφεύγουμε τις ευθύνες μας, δεν μπορούμε, όμως, να αποφεύγουμε και τις συνέπειες επειδή αποφύγαμε τις ευθύνες μας.